GAZETA TRANSILVANIEĬ.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ: la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 33. *Vinerĭ, 13 (25) Februariu.* **1887.**

Brașovŭ, 12 Februariu 1887.

După buletinulŭ, celŭ primimŭ astăḑĭ dela biroulŭ telegraficŭ despre alegerile pentru Reichstagulŭ germanŭ, principele Bismarck a isbutitŭ sĕ-șĭ asigure o maioritate pentru primirea septenatului. Amenințarea cu rĕsboiulŭ precum și presiunile și terorisările ne mai pomenite din partea guvernului au avutŭ așadérâ efectŭ.

Septenatulŭ va fi primitŭ de noulŭ Reichstagŭ, dér óre ,înceta-vorŭ totodată și certele interióre? Este resultatulŭ dobênditŭ astfelŭ ca sĕ pótă mulțumi pe puterniculŭ cancelarŭ?

Anevoie amŭ puté admite acésta. Scopulŭ cancelarului a fostŭ nu numai de a face sĕ se priméscă septenatulŭ, ci mai multŭ încă a voitŭ sĕ înfrângă opősițiunea. Acésta însĕ nu i-a succesŭ.

In capitala imperiului chiar au învinsŭ pe tótă linia cei mai aprigĭ dușmanĭ ai stărilorŭ actuale și ai guvernului, socialŭ-democrații. Partida acestora avea în parlamentŭ la 1871 numai douĕ mandate, ér' până în 1884 și le-a sporitŭ la 24. Cu ocasiunea alegerilorŭ de fața socialŭ-democrații au eșitŭ învingĕtorĭ în tóte cercurile lorŭ, ér în Berlinŭ au câștigatŭ nou têrêmŭ și este bătătorŭ la ochĭ, că după calculările făcute în capitala germană s'au datŭ 160,000 de voturĭ în contra septenatului și numai 72,000 voturĭ pentru septenatŭ.

Nu i-a succesŭ cancelarului a înfrânge nicĭ oposițiunea centrului, acésta a perdutŭ pân'acum numai câteva mandate și probabilŭ că, cu tótă intervenirea Papei în favórea guvernului, ea va reapăré în parlamentŭ nedivisată, deși puținŭ mai slăbită.

Cele mai marĭ pierderĭ le-a suferitŭ partida liberalilorŭ (Freisinnigen) și cu isbânda în contra lorŭ póte fi mulțumitŭ Bismarck, potŭ fi mulțumițĭ toțĭ dușmanii liberalismului, dér ea anevoie le va aduce vr'unŭ folosŭ, când de altă parte au învinsŭ estremii liberalĭ.

Orĭ câtŭ de multŭ s'ar mulțămi însĕ principele Bismarck cu succese dobêndite în generalŭ, resultatulŭ alegerilorŭ din Alsația-Lotaringia trebue sĕ-i strice tótă bucuria.

Provinciele cucerite au alesŭ totŭ numai bărbațĭ de ai protestului și contrarĭ ai septenatului, 15 la numĕrŭ, cu mare maioritate.

Se'nțelege de sine, că în Francia și cu deosebire în Parisŭ a fostŭ urmăritŭ cu celŭ mai viu interesŭ decursulŭ alegerilorŭ în Alsația-Lotaringia. Cu cea mai mare nerăbdare se așteptau ḑiarile despre aceste alegerĭ în Parisŭ. Multe ḑiare au scosŭ edițiunĭ estraordinare târḑiu nóptea. Alsațianii catolicĭ locuitorĭ în Parisŭ au pusŭ sĕ se cetéscă liturgii pentru învingerea bărbațilorŭ protestului.

Cu tóte aceste Francesii au doveditŭ și de astădată câtŭ de multŭ se sciu stăpâni în raporturile lorŭ cu Germania. Cele mai multe foi constată numai în modŭ obiectivŭ, că alegerile în Alsația-Lotaringia au eșitŭ în defavorulŭ Germaniei.

Ḑiarulŭ „National“ ḑice: „In momentulŭ, când fiecare în Europa își aruncă ochii asupra moșiei vecinului sĕu, spectacolulŭ celŭ oferă lumei Alsațianii lasă sĕ se vêḑă clarŭ câtŭ de slabŭ mai are filosofia cuceririlorŭ. Ḑiua de 21 Februariu va remâné neștérsă în inima Franciei“.

„Pressa francesă — ḑice „Paris“ — nu s'a amestecatŭ în propaganda electorală, cu tóte că Alsaţo-Lotaringienii au alesŭ totŭ bărbațĭ ai protestului. Ei au rĕmasŭ fidelĭ suvenirei, ... și credințeĭ lorŭ. In timpŭ de rĕsboiu, pentru ca Germania sĕ-șĭ apere convoiurile sale ... trebui sĕ lase în Alsația celŭ puținŭ douĕ corpurĭ de armată, ea sĕ se apere contra locuitorilorŭ țĕrii. Ne ferimŭ pentru noi înșine de-a ... asupra alegĕrilorŭ alsațiane, dér suntemŭ mândrii de amicii noștri de acolo. Fără sĕ ne interesămŭ de septenatŭ, constatămŭ cu plăcere, că inima Alsației-Lotaringiei a rĕmasŭ unŭ scutŭ apĕrătorŭ alŭ patriei.“

Ceea ce trebue sĕ mâhnéscă mai multŭ pe Bismarck este, că cei mai marĭ dușmanĭ ai lui din Alsația, pe care i-a persecutatŭ mai tare, au fostŭ aleșĭ: Kablé și Antoine.

Kablé a telegrafiatŭ dela Nizza alegĕtorilorŭ sĕi: „Iți mulțumescŭ, bravŭ poporŭ, care n'ai lăsatŭ a fi sguduitŭ în perseveranța ta nicĭ prin amenințărĭ nicĭ prin terore.“

Septenatulŭ se va primi, dér ḑiarele germane în fața manifestațiunilorŭ francese predică din nou rĕsboiulŭ, căcĭ, ḑicŭ ele, Francia e departe de-a recunósce în modŭ lealŭ și fără reservă pacea dela Frankfurt!

Desbaterea bugetului cultelorŭ și instrucțiunei.

In ședința dela 17 Februarie luândŭ cuvêntulŭ

Otto *Herman* ḑice, că la universitatea din Pesta nu mergŭ lucrurile cum trebue. La serbarea jubilară a universității din Heidelbergŭ n'a fostŭ învitată. După ultimele date ale ministrului, într'unŭ anŭ au fostŭ la acéstă universitate 4611 esamene și rigurόse, adecă de fiecare oră de ḑi și nópte unŭ esamenŭ, socotindu-se 200 ḑile de scólă. Trecêndŭ la profesorĭ, ḑice că Desider Szilagyi e profesorŭ destoinicŭ, dér n'a produsŭ nimicŭ în literatură, prin urmare după calificațiunea valabilă europénă nu e aptŭ a ocupa nicĭ măcarŭ o catedră de docente privatŭ. (Mișcare). Unŭ profesorŭ, care nu se ocupă cu literatura, nu e nicĭ cu unŭ firŭ de pĕrŭ mai vrednicŭ decâtŭ unŭ actorŭ. Când unŭ profesorŭ din streinătate móre, rĕmânŭ posterității operile sale literare; décă móre unulŭ dintre profesorii noștri, lasă în urmă'i celŭ multŭ o vilă frumósă. Profesorulŭ trebue sĕ scriă cărțĭ de scólă. Cărțĭ de studiatŭ limbile clasice n'avemŭ. Suntŭ uniĭ carĭ scriu, dér partea cea mai mare suntŭ compilațiunĭ traduse în limba maghiară. N'avemŭ ómenĭ specialĭ, pentru că simțulŭ materialistŭ e mai mare, decâtŭ cultura scientifică. Astfelŭ în raportulŭ, ce l'a trimisŭ ministrului său funcționarulŭ ministerului de comerțŭ, trimisŭ în Franța ca sĕ studieze cultura vinului, se ḑice: „Nu'i vorbă, din totŭ lucrulŭ nu pricepŭ nimicŭ; dér tocmai de aceea am plecatŭ în străinătate, fiindŭ că sunt liberŭ de orĭ ce ocupațiune scientifică. (Ilaritate 'n stânga) Ministrulŭ vrea sĕ 'nființeze o a treia universitate în sinulŭ naționalităților; din punctŭ de vedere politicŭ nu'i se póte obiecta nimicŭ, dér din punctŭ de vedere culturalŭ e de criticatŭ. Cine póte dovedi, că unŭ profesorŭ transferatŭ în Pojunŭ, care are poporațiune germană, orĭ în Cașovia, care are poporațiune mixtă, va crea din acelŭ pămêntŭ adevĕratulŭ spiritŭ naționalŭ. A treia universitate trebue ridicată în ungurime. Aḑĭ avemŭ o generațiune de reclame, adevĕrațĭ liliputanĭ, care ar dispăré, décă nu s'ar sprijini pe massa resultatelorŭ materiale. (Vii aprobărĭ și eljenurĭ în stânga estremă).

Desider *Szilagyi* respinge imputările ce se facŭ universității din Pesta și persónei lui, precum e și aserțiunea că sĕ facŭ gheșefturĭ.

Ministrulŭ *Trefort* laudă pe profesorĭ și universitatea, și cu deosebire facultatea de medicină. Streinii au aprețiatŭ stările culturale ale universității. Ce privesce a treia universitate, nu permitŭ acum referințele a o înființa. Dér se va face, acolo unde e mai la locŭ, căcĭ vrea ca în statulŭ maghiarŭ (?) cultura sĕ fiă maghiară (?) Universitatea trebue înființată într'unŭ locŭ, unde va fi cercetată. Unŭ scopŭ alŭ unei a treia universitățĭ e, ca sĕ nu mérgă anumite elemente în străinătate și sĕ se întórcă acasă îndopațĭ cu astfelŭ de ideĭ și simțĕminte, care nu promovéză cultura „maghiară“. Cultura »maghiară“ trebue sĕ fiă condusă de geniulŭ „maghiarŭ“. Dér esistă în Europa o cultură independentă? Nu. E órecare solidaritate între culturĭ. Laudă Domnului, cultura „maghiară“ stă în intimă legătură cu cultura vestică (?) Sciința „maghiară« trebue negreșitŭ sĕ fiă dominată de geniulŭ „maghiarŭ“; dér întrebŭ: aflа-vomŭ noi o nouă chimiă séu matematică maghiară? (Ilaritate). Nicĭ la universitate, nicĭ aiurea n'a făcutŭ ministrulŭ nicĭodată politică de corteșire. (Vii aprobărĭ în drépta. Otto Herman rĕspunde, că universitatea din Clușiu a fostŭ folosită în 1873 spre scopŭ de corteșire).

Koloman *Thaly* ḑice, că multŭ a făcutŭ ministrulŭ pentru progresulŭ universității din Pesta, dér afară de facultatea de medicină, celelalte n'au făcutŭ progrese. Vorbesce și elŭ de cultură națională și de geniulŭ maghiarŭ. Cultura vestică trebue transplântată aci în formă națională »maghiară«. Recomandă ministrului sĕ se intereseze de facultățile filosofice din Pesta și Clușiu.

Ignaz *Helfy* e pentru înființarea unei facultățĭ pentru cei ce 'șĭ alegŭ cariera diplomatică, pentru ca Ungurii sĕ nu mai mérgă la Viena spre a învĕța limbile orientale. De asemenea s'ar puté înființa facultățĭ singuratice, juridice și de medicină.

Paulŭ *Hoitsy* ḑice, că nu e la universitate ocupată catedra de astronomiă și n'avemŭ observatoriu. Presintă o moțiune în acéstă sensŭ.

Ministrulŭ *Trefort* ḑice, că va face totŭ ce se póte îndată ce vorŭ permite referințele. Cere retragerea moțiunei. Constată cu plăcere, că națiunea maghiară e primitóre (?) pentru tóte aparițiunile culturale ale vestului, deși ea ține cu tenacitate la propria sa naționalitate. Și acéstă calitate e unŭ norocŭ pentru ea.

(Va urma.)

Creditulŭ militarŭ ungarŭ.

In ședința dela 19 Februariu s'a desbătutŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la acoperirea cheltuelilorŭ estraordinare pentru procurarea provisiunilorŭ de reservă trupelorŭ de honveḑĭ și a echipamentului gloatelorŭ ce sĕ vorŭ concentra la cea dintêiu trebuință.

Ernst *Daniel* ca raportorŭ alŭ comisiunei financiare arată motivele, care îndémnă comisiunea sĕ recomande spre primire proiectulŭ. In fața febrilelorŭ înarmărĭ ale Europei, nimenea nu póte garanta, că va fi pace și decĭ și monarchia nóstră trebue sĕ se pregătéscă, nu pentru unŭ rĕsboiu ofensivŭ, ci pentru apĕrarea ei. (Aprobărĭ generale).

Aurelŭ *Münnich*, ca alŭ doilea raportorŭ, vorbesce pentru proiectŭ, deórece se trateză de siguranța și apĕrarea tronului și a patriei. (Vii aprobărĭ).

Ministrulŭ de honveḑĭ *Fejerváry* ḑice, că procurarea provisiunilorŭ și echipamentului nu se póte amâna până la ivirea eventualului periculŭ. E vorba de siguranța patriei, sĕ fimŭ gata la întêmpina unŭ eventualŭ atacŭ din orĭ ce parte ar veni. (Aplause). O întârḑiere ar puté fi fatală (Aplause). Cercurile nóstre conducĕtóre încă totŭ speră, că nisuințele pacinice vorŭ câștiga preponderanță, dér de altă parte, durere, nu se póte nega, că orizontulŭ Europei e înoratŭ, că atmosfera politică e încărcată până la unŭ órecare gradŭ cu electricitate și nu scimŭ când și unde se aprinde scânteia, din care isbucnesce foculŭ în materialulŭ esplosibilŭ ce fără îndoială esistă, cu unŭ cuvêntŭ, nesiguranța situațiunei apasă spiritele în tótă Europa. (Mișcare) Prin urmare sĕ nu ne lăsămŭ a fi surprinșĭ de eventualele evenimente Rogŭ decĭ a se primi proiectulŭ. (Aprobărĭ generale).

Albert *Apponyi* vorbesce în numele stângei, care, deși n'are încredere în politica guvernului, primesce proiectulŭ fiindŭ vorba de apĕrarea integrității monarchiei și a patriei. (Vii aprobărĭ și aplause).

Daniel *Iranyi* vorbesce în numele stângei estreme care, deși n'are încredere în guvernŭ, primesce proiectulŭ, fiindŭ că guvernulŭ consideră atâtŭ de seriósă situațiunea, încâtŭ nu e eschisă posibilitatea unuĭ rĕsboiu. (Vii eljenurĭ, aprobărĭ generale și aplause).

Andor *Vadnay*: Susținerea păcii atêrnă numaĭ atuncĭ și într'atâta de noi, întru câtŭ nu noi, ci inimiculŭ trebue sĕ se temă de isbucnirea rĕsboiului. Sunt convinsŭ, că tóte naționalitățile, tóte confesiunile și tóte partidele vorŭ simți deopotrivă pentru apĕrarea tronului și a patriei, décă țéra ar fi atacată. Primesce proiectulŭ. (Aprobărĭ generale.)

Petru *Truția*: E necontestabilŭ că politica de naționalitate inaugurată de actualulŭ guvernŭ prin suspițiunĭ și prin nerespectarea legii nu numai a amărîtŭ

fórte multŭ naționalitățile patriei, ci a căutat chiar sĕ-și înstreineze de pămentulŭ acestei patrii, așa încâtŭ partea cea mai mare a inteligenței de limbă nemaghiară, mai alesŭ a inteligenței române, cu tótă cultura lorŭ specială dobênditǎ complectŭ aci în patriă a fostŭ nevoită sĕ caute a'șĭ câștiga pânea în afară de granițele țĕrii. Inteligența rĕmasă acasă din contră e suspiționată totdéuna ca nepatriotică, ca gravitândŭ în afară, sub pretexte a fostŭ inteligența trasă'n cercetare, și de câte orĭ naționalitățile au adusŭ înainte aci în cameră gravaminele lorŭ, totdéuna d-lŭ ministru-președinte a fostŭ celŭ dintêiu, care le-a amenințatŭ cu nimicirea. (Contradiceri în drépta.) In fața astorfelŭ de raporturĭ, de sine se înțelege că naționalitățile nu suntŭ mulțămite cu constelațiunea politică internă; ei bine, de órece se cerŭ grele jertfe dela ele, arŭ avé ocasiune sĕ refuse aceste jertfe (Nelinisce), décă aceste suspițiunĭ arŭ fi justificate, décă ele în adevĕrŭ suntŭ dușmane ale statului. Dér, onorată camerĕ, pentru nechibzuita politică a guvernului, nu ne vomŭ rĕsbuna asupra patriei. (Vii aprobărĭ generale.) Scimŭ fórte bine, că véḑa și ponderanța unui statŭ atêrnă de aceea desfășurare de putere, de care elŭ e destoinicŭ în momente grele; noi suntemŭ convinșĭ, că o armată bine organisată nu numai mĕresce véḑa statului, ci formézǎ și cea mai bună garanțiă pentru binecuvêntările păcii. Pornindŭ din acésta convingere vomŭ ține strînsŭ la fidelitatea și alipirea neclintită, dovedită timpŭ de seculĭ, deórece noi așteptămŭ îmbunătățirea sórtei nóstre în acéstă patriă. Nu vomŭ înceta a lupta pentru drepturile nóstre legalŭ întemeiate și a pretinde drepturile ce ni se cuvinŭ ca cetățenĭ ai statului. In acestŭ greu momentŭ însĕ în care se trateză de mĕrirea vaḑei patriei și de asigurarea susținerei păcii nu vremŭ sĕ ne aruncămŭ în cumpĕnă gravaminele, nicĭ sĕ punemŭ de astădată cestiunea de încredere, ci din omagiu pentru tronŭ, din iubire și alipire fidelă pentru patriă (Vii aplause) primimŭ proiectulŭ de lege ca basă a desbaterei speciale. (Vii aplause generale.)

Ministrulŭ *Tisza* încă totŭ crede și speră, că se va puté susține pacea. De altmintrelea e convinsŭ, că décă cu tóte astea ar isbucni rĕsboiulŭ, toțĭ fiĭ patriei nóstre îșĭ vorŭ face datoria. In vederea posibilității unui rĕsboiu decĭ se cere acestŭ creditŭ, ca sĕ fimŭ atuncĭ în posițiune a ne apĕra interesele nóstre. (Vii aprobărĭ.)

Rĕspunḑêndŭ deputatului Truția, ministrulŭ Tisza nu primesce învinuirea ce se face guvernului, că acesta și mai alesŭ dênsulŭ a ḑisŭ că naționalitățile gravitéză în afară orĭ că ar fi vorbitŭ vr'odată despre nimicirea lorŭ. Am ḑisŭ — continuă ministrulŭ — despre singuraticĭ ultraiștĭ, despre singuraticĭ agitatorĭ (Adevĕratŭ e! Așa e! în drépta), că aceștia gravitéză în afară și póte că am vorbitŭ și de nimicirea lorŭ, cu tóte astea totdéuna am ḑisŭ, că massa cea mare a naționalităților, care trăescŭ în acéstă patriă, șĭ-a împlinitŭ cu fidelitate datoria și șĭ-o va împlini. (Aprobărĭ în drépta.)

Ce privesce votulŭ oposițiunei, elŭ dovedesce că în inimile fiilorŭ acestei națiunĭ esistă atâtŭ iubirea de patriă câtŭ și teatrulŭ politicŭ, fără care o țéră liberă nu póte esista. (Vii aprobărĭ generale.)

Proiectulŭ s'a votatŭ apoi cu unanimitate.

O nouă scrisóre a luĭ Ludovicŭ Mocsary.

Ludovicŭ Mocsary a adresatŭ către alegĕtorii sĕi din orașulŭ Halas (Ungaria) o scrisóre, în care îșĭ justifică procederea sa în cestiunea naționalităților, asigurândŭ, că nu s'a depărtatŭ în discursulŭ sĕu dela 15 Februarie a. c. cu nimicŭ de vederile sale esprimate în scrisŭ și prin graiu de 30 de anĭ, și mai alesŭ dela 1879 în cóce, fără a veni în contraḑicere cu programa partidei independenților. De ceea ce îĭ pare mai multŭ rĕu este, că ce s'a petrecutŭ acum în sînulŭ acestei partide, va da nascere acelei pĕrerĭ periculóse în cercurile naționalitățilorŭ, că postulatele lorŭ îndreptățite nu se potŭ nicĭ decum împăca cu aspirațiunile maghiarismului. Rĕspunde și lui Tisza ḑicêndŭ, că ceea ce ḑice elŭ despre nisuințele inimice statului ale estremilorŭ naționalișt nu este decâtŭ o chimeră; d-lŭ Tisza vrea sĕ se arate numai că scie ține în frêu pe inimicii patriei. Câtŭ pentru atacurile pressei ḑice, că ar trebui sĕ se respecteze libertatea convicțiunei și asigură că pe a sa nu-o va schimba. Vomŭ publica în numĕrulŭ de mâne scrisórea întrégă.

SCIRILE ḐILEI.

Cu mare bucuriă ia notiță „Kolozsvár« despre unŭ actŭ de »patriotismŭ,“ ce 'i se scrie că l'arŭ fi făcutŭ oficerii din armata comună garnisonațĭ în *Bistrița* prin aceea, că la balulŭ ce l'au avutŭ în 12 Februariu șĭ-au decoratŭ sala aprópe esclusivŭ cu stindarde naționale ungurescĭ. Mulțĭ dintre domnii sașĭ carĭ erau de față se uitau cu ochĭ rĕi la fălfăirea acestorŭ stégurĭ — ḑice corespondentulŭ fóiei unguresci — dér cu atâtŭ mai bine șĭ-au petrecutŭ Ungurii, carĭ erau de față la acéstă petrecere vială și frumósă. „Ḑĕu e și pagubă — adauge la acestea „Kolozsvár« — a învinovăți pentru apucăturile singuraticilorŭ pe acei oficerĭ, carĭ chiar și în Bistriță au datŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de simpaticŭ doveḑĭ despre simțĕmêntulŭ lorŭ patrioticŭ.« — Au ajunsŭ foile unguresci sĕ facă și din petrecerĭ casurĭ de politică șovinistă.

—x—

Vr'o 80 de Sêrbĭ, între carĭ — după cum scrie »Ellenzék“ — mare parte suntŭ deputațĭ ai elementelorŭ ultraiste, precum și mai mulțĭ bărbațĭ distinșĭ, ca Vucetits, președintele congresului sêrbescŭ și alții, au trimisŭ lui Ludovicŭ *Mocsary o adresă de încredere.*

—x—

»Corespondința din Budapesta« desminte scirea, dată de „Corespondința Politică,“ cumcă ar fi emigratŭ mai mulțĭ industriașĭ din Transilvania în România. Numita corespondința adaoge apoi următórele: »Nu'i vorbă, lunĭ întregĭ au umblatŭ agențĭ românĭ ca sĕ înduplece pe industriașii ardelenĭ sĕ emigreze în România, dér n'au emigratŭ decâtŭ câteva calfe de dulgherĭ din Brașovŭ, și autoritățile n'au nicĭ o cunoscință cum că s'ar fi așeḑatŭ definitivŭ în România industriașii ardelenĭ.« — Noi suntemŭ în posițiune a spune, că au emigratŭ în România și industriașĭ independențĭ. Acésta o afirmă și »Sieb. D. Tageblatt.“

—x—

Ca o *minune a véculuĭ* raporteză pe întrecute ḑiarele unguresci despre o ordinațiune a ministrului de culte și instrucțiune publică, prin care acesta a concesŭ ca în preparandia de statŭ din Deva sĕ se propună la toțĭ ascultătorii și limba românéscă ca studiu obligatŭ. — Năsipŭ în ochii Românilorŭ! Unŭ felŭ de momélă pentru pescuitŭ.

—x—

Ministrulŭ honveḑimei a comandatŭ pentru honveḑime 7000 părechĭ de încălțăminte la industriașii din *Brașovŭ.*

—x—

D-lŭ Stefan *Gencsy,* inspectorŭ r. u. de dare alŭ comitatului Brașovŭ și Făgărașŭ, s'a logoditŭ la 22 Februarie n. cu amabila d-șóră Maria *Kopanics,* fiica șefului oficiului telegraficŭ din locŭ, Edmund Kopanics. — Le adresămŭ urărĭ de fericire!

—x—

După cum se scrie din *Alba-Iulia,* canoniculŭ catolicŭ *B.* de acolo, despre care amŭ comunicatŭ, că a jucatŭ la bursă, a perdutŭ 150,000 fl.

—x—

Ni se scrie din jurulŭ *Baiei marĭ,* cu data 7 (29), Febr. a. c., că acolo numai acuma începe a fi érnă, frigulŭ n'a lipsitŭ, dér pân' acum n'au pututŭ sĕ âmble cu sania, în ḑilele aceste abia începù a ninge cum se cade.

—x—

Ministrulŭ de finanțe românŭ a depusŭ în cameră unŭ proiectŭ de lege, prin care statulŭ renunță, în favórea debitorilorŭ sĕi, la tóte rĕmășițele din contribuțiunĭ directe: personală, șosele, căi de comunicare, fonciеră, patentă, taxă de transmitere, privitóre pe exercițiile anului 1882—83 și rămase neîmplinite până la 31 Martie 1883. Comunele prin acelașĭ proectŭ suntŭ descărcate față cu statulŭ, de orice rĕspundere pentru rĕmășițele din aceleașĭ dărĭ pe anii dela 1871 până la 1881—82 inclusivŭ. Rĕmășițele din prima categoriă se urcă la 950,000 lei, cele din a doua la 3 milióne 200,000 lei.

Manifestațiunile grănițerilorŭ.

(Urmarea subscrierilorŭ la adressa de aderare și recunoscință către d-nii Dănilă Lica și Gavrilă Manu,)

George Bodiulŭ, Clemente Bodiulŭ, Simionŭ Bodiulŭ, George Motrea, Trifonŭ Gușiuțióe, Dumitru Bozomale, Stefanŭ Vladica, Iacobŭ Vladica, Ionŭ Vladica Stefanŭ Tofeni, Nicolae Burduhosŭ, Iacobŭ Stefanŭ Roșiu, Toaderŭ Burduhosu, Ionŭ Stefanŭ Roșiu, Sidorŭ Roșiu, Simionŭ Ciocharlă, Stefanŭ Ciocharla, Mihaile Ciocharla, George Macaveiu, Ioanŭ Macavei, Pavelŭ Rebrianu, Nicolae Rebrianu, Iacobŭ Macavei, Artenie Pursiuca, Tanase Burduhosŭ, George Simionŭ Rebrianu, Ioanŭ Bohaiu, Pavelŭ Eremie Bohaiu, Iosefŭ Bohaiu, Arsente Mureșianu, Ciforŭ Circa, Grigore Tironu, Toaderŭ Ionŭ Bumbu, Dumitru Bumbu, (prin Niculai Bosericiŭ), George Toaderŭ Burdețiu, George Hoha, Simionŭ Tironŭ, George Burduhosu, Petre Tironu, Andreiu Roșiu, Vasile Roșiu, Toaderŭ Roșiu, Stefanŭ Bumbu, Costanŭ Păvăloe, Ionŭ Leonte Jarda, Ioanŭ Circa, Costanŭ Titieni, Artene Titieni, Arsente Dumitaianu, Vasilie Dumitrianu, Vasilie a Todori. Toaderŭ Selvanŭ, Grigore Selvanŭ, Ionŭ Mare, Dumitru Toaderŭ Popŭ, Ioanŭ Tirlișanŭ, Demionŭ Mureșianu, Dumitru Charculŭ, Ilie Buzilă, Iacobŭ Neamțiu, Ioanŭ Neamțu, Grigore Lazarŭ Roșiu, Ioanŭ Lazarŭ Roșiu. Nicolae Lazarŭ Roșiu, Loginŭ Cotulŭ, Pantilimonŭ Mihalca, Ioanŭ Andrei Muthi. Mihaile Tofeni, Ciforŭ Oniga, George Lazarŭ Roșiu, Itiodosu Roșiu, Ciforŭ Roșiu, Dorotteiu Roșiu, Filimonŭ Roșiu, Ioanŭ Moldovanŭ, Simionŭ Neamțiu, Vasile Iacobŭ Charchulŭ, Ionŭ Charculŭ, Grigorie Roșiu, Stefanŭ Charculŭ, Macedonŭ Charculŭ, Simionŭ Jarda, Ionica Galbinŭ, Gavrile Palage, recte George, Nechita Palage, Zacharie, Gavrile Popŭ Bumbu, Petre Lasicu, Ciforŭ Lazarŭ, Dumitru Leonŭ Popŭ, Spiridonŭ Grivase, Grigorie Grivase, Ionŭ Grivase, Ionŭ Doboca. (Va urma).

Apelŭ

către clerulŭ și poporulŭ din diecesa română gr. or. a Caransebeșului.

Se apropiă momentulŭ, în care clerulŭ și poporulŭ din diecesa română gr. or. a Caransebeșului e chiematŭ sĕ-șĭ manifesteze în modŭ demnŭ simțĕmintele sale de pietate, iubire și recunoscință pentru bărbatulŭ, care în timpurile de cea mai grea încercare a muncitŭ o jumĕtate de seculŭ la întemeiarea binelui bisericii și a națiunei sale.

Acestŭ momentŭ este ḑiua de 9 Martie a. c. în care se împlinescŭ 50 de anĭ, de când Prea Sânția Sa bunulŭ nostru Archiereu *Ioanŭ Popasu* s'a dedicatŭ al-

FOILETONU.

Pipĕrușiu Petru și Florea-'nfloritulŭ.

(Poveste din Sălagiu, comunicată de plugarulŭ M. Bene din Supurulŭ de susŭ, scrisă de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ.)

(Urmare și fine.)

Fata, nu-i vorbă, se ferea și nicĭ prea, ca tóte fetele, ci se cam temea de tată-sĕu; decĭ le spuse:

— Dragii mei, băgațĭ de sémă, că de vine tata, vĕ omóră.

— Și cine-i tata d-tale? o întrebară voinicii.

— Tata e *Ciută nevĕḑută,* și încă nicĭ unŭ omŭ nu i-a eșitŭ în cale, pe care sĕ nu-lŭ omóre.

— Ei bine, dragă, dér ce nĕravŭ are când vine acasă?

— Elŭ, rĕspunde fata, are nĕravŭ că, cum intră în casă, mai întâiu se bagă după cuptorŭ și de acolo ia o ulcică cu leacurĭ și tótă o [bea, ér de leacurile acelea atâta se întăresce, de ar bate și ḑece ca voi.

— Așa? ḑise Pipĕrușŭ Petru, atuncĭ adă încóce leacurile, sĕ le bemŭ noi.

Și le dădù Ileana leacurile, ér voinicii le bĕură, și din ce erau tarĭ, mai tarĭ se făcură. Dér chiar atuncĭ sosi și Ciută nevĕḑută acasă și s'a repeḑitŭ după cuptorŭ la leacurĭ; ei, dér acelea erau lecuite! Vĕḑêndu-se astfelŭ înșelatŭ, într'atâta s'a turburatŭ, de-i purta în palme ca pe nisce mere pe amêndoi voinicii, și, de nu arŭ fi apucatŭ sĕ bea ei leacurile, nu era bine de ei; dér așa, ilŭ apucară voinicii amêndoi, apoi lasă că l'au omenitŭ! Nicĭ ferferiță nu s'a alesŭ de elŭ. Apoi Pipĕrușŭ Petru se căsători cu Ileana Cosinteana și se încărcară de averĭ și plecară de acolo. Dér pre lângă tótă prietenia ce era între Pipĕrușŭ Petru și Florea-'nfloritulŭ, cestŭ din urmă nu se uita cu ochĭ bunĭ la Pipĕrușŭ, vĕḑêndu-lŭ cu nevastă, ér elŭ nu. Dér Pipĕrușŭ pricepù gândurile lui Florea-'nfloritulŭ, de aceea îĭ dise:

Frate, sĕ lăsămŭ nevasta acasă găzdóiă și sĕ mergemŭ sĕ-țĭ aflămŭ și ție una.

— Bine ar fi, ḑise Florea-'nfloritulŭ, dér óre unde amŭ da de una?

— Nu fi îngrijatŭ, frate, ḑise Pipĕrușŭ, mergemŭ în lumea nóstră și de nu s'o fi mĕritatŭ soru-mea — numai bună ar fi de tine.

— Apoi hai sĕ o vedemŭ, ḑise Florea-'nfloritulŭ.

Și lăsară pe Ileana Cosinteana siugură acasă și ei se luară la drumŭ, și du-te, până ce ajunseră într'o pădure; nicĭ unulŭ nu mai fusese în pădurea aceea. Mergêndŭ ei prin pădure, vĕdŭ o casă.

— Hai sĕ vedemŭ cine-i în casă, ḑise Pipĕrușŭ.

— Hai, décă chiar vréi, ḑise Florea-'nfloritulŭ.

Și întrară în lăuntru. Acolo aflară numai o babă bĕtrână stândŭ cu piciórele la focŭ.

— Bună vremea, mătușă.

— Sĕ trăițĭ cu bine, dragii mătușii; haidețĭ, ședețĭ o leacă și vĕ hodinițĭ până vĕ aduce mătușa ceva de mâncare; étă mĕ urcŭ în podŭ și vĕ aducŭ slănină, dragii mătușei.

Feciorii șeḑură pe o laviță, ér baba se urcă în podŭ, cu numele ca sĕ le aducă slănină. Dér cum eșĭ baba din odaiă, venĭ unŭ șórece la feciorĭ și le ḑise:

— Nu stațĭ, dragii mei, că nu-i de a sta; mergețĭ în plata lui Dumneḑeu sfântulŭ, că baba nu s'a dusŭ dóră sĕ vĕ aducă de mâncare, ci sĕ-șĭ ascuță dinții sĕ vĕ pótă mânca; că are în podŭ o pétră mare de móră, de care 'șĭ tocesce dinții, nu o auḑițĭ?

— Ei, și cine-i baba asta?

Hm, ḑise șórecele, asta-i mama pădurii, a fostŭ drăguța lui Ciută nevĕḑută, și de când l'ațĭ omorîtŭ totŭ descâtă sĕ-i cădețĭ în brâncĭ; acum, de nu fugițĭ, nu mai scăpațĭ vii din colții ei.

— Décă-i așa, hai la drumŭ, îșĭ ḑiseră voinicii,

Și se luară feciorii mei la drumŭ, mergeau de

tariului, luândŭ asupra sa sarcina grelei păstorirĭ sufletescĭ.

Nu ne rĕdicămŭ vocea pentru a ilustra meritele neperitóre ale demnului nostru Archipăstoriu întru desrobirea minţii şi inimei poporului din diecesa Caransebeşului. Ele suntŭ imprimate prin urme neşterse în inima întregei naţiunĭ. Istoria némului nostru va găsi în viéţa primului nostru Archiereu românŭ exemplulŭ credinţei neclătite în puterea de viéţă a poporului sĕu; ea va înfăţişa posterităţii epoca isbândelorŭ prin suferinţe şi va arăta ródele zelului neînfrântŭ, care în dispreţulŭ tuturorŭ neajunsurilorŭ a vĕrsatŭ cu profusiune binefacerile sale asupra multŭ cercatei nóstre bisericĭ şi naţiunĭ.

Simţĕmêntulŭ de mulţămire şi viă recunoscinţă, ce animéză credincioşii eparchiei Caransebeşului în faţa Inaltului Iubilarŭ, a îndemnatŭ cetăţenii românĭ ai oraşului Caransebeşŭ a se constitui într'unŭ comitetŭ centralŭ cu scopulŭ de a face pregătirile de lipsă, ca ḑiua memorabilă sĕ devină o ḑi de serbătóre pentru toţĭ fiii diecesei.

In deplină convingere, că glasulŭ nostru va afla rĕsunetulŭ cuvenitŭ în inimile tuturora, comitetulŭ centralŭ îşĭ ia voie a recurge la sprijinulŭ materialŭ şi moralŭ alŭ protopresbiteratelorŭ, comunelorŭ, corporaţiunilorŭ şi singuraticilorŭ credincioşĭ ai diececei nóstre, ca prin representanţĭ trimişĭ din întréga diecesă sĕ contribue la înălţarea festivităţii iubileului vrednicului nostru Archiereu.

Aducêndŭ la cunoscinţă tuturorŭ voitorilorŭ de bine, că ḑiua iubileului s'a statoritŭ pe Lunĭ după Dumineca Tomii în 13 (25) Aprilie a. c. pe lângă programa ce se va publica mai târḑiu şi pentru a cărei întregire orĭce propunere din afară ar fi binevenită, comitetulŭ centralŭ îşĭ permite a învita pe toţĭ credincioşii bisericei nóstre a se întruni la Caransebeşŭ, în loculŭ reşedinţei episcopescĭ, ca sĕ descoperimŭ Inaltului Iubilarŭ simţĕmintele nóstre de mulţămită şi bucuriă, şi cu unŭ glasŭ sĕ-i strigămŭ: *„Bucură-Te anghira nóstră cea tare şi neclătită; veselesce-Te vĕḑêndu'ţĭ fiii sufletescĭ în jurulŭ Tĕu purtândŭ stâlpările faptelorŭ Tale celorŭ bune!"*

Din şedinţa ţinută la Caransebeşŭ în 31 Ianuarie 1887.

Comitetulŭ centralŭ: Filaretŭ *Musta*, protosincelŭ şi deputatŭ sinodalŭ, preşedinte, Andreiu *Ghidiu*, protopresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Coriolanŭ *Brediceanŭ*, advocatŭ şi deputatŭ sinodalŭ, George *Baiaşŭ*, asesorŭ consistorialŭ, Ilie *Curescu*, c. r. tenente în pensiune şi deputatŭ sinodalŭ, Iuonŭ *Ionaşiu*, asesorŭ consistorialŭ ordinarŭ, Dr. George *Popoviciu*, profesorŭ, Iónŭ *Stancoviciu*, proprietarŭ Iefta *Biju*. Iónŭ *Peţa*, asesorŭ consistorialŭ, preşedinte, Filipŭ *Adamŭ*, protopresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Iónŭ *Budinceanŭ*, advocatŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Iónŭ *Bartolomeiu*, secretarŭ consistorialŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Ad. *Diaconŭ*, deputatŭ sinodalŭ, Iónŭ *Topalŭ*, c. r. căpitanŭ în pensiune, Vasilie *Goldişŭ*, profesorŭ, Nicolae *Velcu*, învĕţătorŭ, Antonie *Novăcescu*, Iónŭ *Popovicĭ*, ppresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Iosifŭ *Seracinŭ*, c. r. vice-colonelŭ în pensiune şi deputatŭ sinodalŭ, Stefanŭ *Velovanŭ*, directorŭ la institutulŭ pedag. şi dep. sinodalŭ. Particiu *Dragalina*, profesorŭ, Dr. Iuliu *Olariu*, profesorŭ, Iosifŭ *Balanŭ*, profesorŭ, Teodorŭ *Lazaroniu*, epitropŭ parochialŭ, George *Jumanca*, Iónŭ *Belteanŭ*, Achimŭ *Sîrbu*, epitropŭ parochialŭ, Petru *Cernescu*, Iónŭ *Mihaiu*, Nicolae *Cârpanŭ*, Alisandru *Dolomiţă*, Silvestru *Logojanŭ*, Iónŭ *Socaciu*, Traianŭ *Barzu*, notariulŭ comitetului.

Discursulŭ d-lui Kogâlniceanu,

rostitŭ în şedinţa camerei române dela 24 Ianuariu st. v. a. c.

(Urmare şi fine.)

D-lorŭ, publiculŭ nostru nu este de locŭ deprinsŭ cu persecuţiunile politice, poporulŭ nostru nu este deprinsŭ sĕ vaḑă procese politice, nu este deprinsŭ sĕ vaḑă puşcăriele statului pline de preveniţĭ politicĭ, carĭ suntŭ ţinuţĭ acolo lunĭ întregĭ fără sĕ fiă judecaţĭ. Noi, Moldovenii liberalĭ, în timpulŭ luptei pentru unirea ţĕrilorŭ surorĭ, aveam în capulŭ guvernului pe unŭ străin, care era ajutatŭ de unŭ consulŭ, cu care era necontenitŭ în corespondenţă. Elŭ cerea ştergerea din listele electoralĭ a tuturorŭ unioniştilorŭ, calomniându-i de roşii, ne făcea totŭ felulŭ de neajunsurĭ, dér nu ne închidea.

Acele timpurĭ au trecutŭ, ideile liberale s'au împlântatŭ în acéstă ţĕră, şi aşa fiindŭ, bine este, potrivitŭ este pentru partidulŭ liberalŭ de a ţiné în puşcării pe deliquenţii politicĭ la Turnu-Severinŭ, la Vâlcea?..

O voce: Şi aceştia suntŭ politicĭ.

D. M. Kogălniceanu: Stau ómenii închişĭ în patru, cincĭ puşcării, ómenĭ acusaţĭ de asasinatŭ, cu tóte că până acum justiţia nu a ḑisŭ că suntŭ asasinĭ. Acesta este unŭ precedentŭ rĕu de care se vorŭ servi adversarii nostrii. Şi unde s'au întêmplatŭ asemenea lucrurĭ? Acolo, unde prefecţii suntŭ inamovibilĭ de faptŭ. Nu am făcutŭ inamovibilĭ pe magistraţĭ, şi s'au creatŭ prefecţĭ inamovibilĭ. Ministrii vedemŭ, că sĕ schimbă la trei patru lunĭ, şi vedemŭ din contră prefecţĭ stândŭ câte nouĕ şi ḑece anĭ. Ei bine, nu a sositŭ momentulŭ ca sĕ damŭ satisfacţiune şi populaţiunei din părţile acelea? Credŭ, că da. In ce ar greşi ministerulŭ décă ar lua ramura de dafinŭ, orĭ de măslinŭ şi ar intra în mijloculŭ nostru, şi ar căuta se dea şi oposiţiei satisfacţiune? la uitaţi-vé, vedemŭ la noi petrecêndu-se lucrurĭ, carĭ nu sĕ vĕdŭ în nicĭ o ţĕră din lume.

D-lorŭ, am avutŭ onóre a vĕ declara, că nu votezŭ pentru căderea ministerului, nu vĕḑŭ, pentru ce aşŭ ajuta la putere partida pe care o am combătutŭ tótă viéţa mea, a doua ḑi sórta mea ar fi mai rea decâtŭ sub liberali. La bĕtrâneţe nu potŭ face ce am făcutŭ în tinereţe. Dér D-vóstră, D-lorŭ din maioritate, trebue sĕ vĕ gândiţĭ, că décă D. Brătianu nu va cădea prin retragerea încrederei ce maiorităţile 'i acordă, totŭ va cădea odată, căcĭ aşa este iegea omenirei pentru cine se apropie séu trece de 70 de anĭ.

Aşa fiindŭ, de ce D-vóstră creaţĭ precedente periculóse, carĭ mai târḑiu póte sĕ vi se aplice? De ce nu ţineţĭ la principiile ce aţĭ profesatŭ altă dată, cum nu vedeţĭ, că cădeţĭ prin propriele D-vóstră greşelĭ? Orĭ şi unde maioritatea se conduce de ministerŭ, acésta e cunoscutŭ. Rogŭ pe D-nii miniştrii, şi în specialŭ pe D. Brătianu, sĕ dea tonulŭ maiorităţei, sĕ formeze educaţiunea parlamentară a maiorităţei, scoţêndŭ din discuţiunĭ personalităţile. Pentru că nu are nicĭ unŭ interesŭ sĕ scie, décă D. Ionescu e consecinte cu sine séu nu; ci are interesŭ sĕ scie, décă miniştrii îşĭ îndeplinescŭ datoria lorŭ, şi décă facŭ ceea ce au promisŭ înainte de a ajunge la putere. Partidulŭ liberalŭ o mai repetŭ, sĕ nu creeze precedente rele, căcĭ precedentele acelea se vorŭ întórce în contra lui. Partidulŭ liberalŭ, mergêndŭ totŭ pe calea acésta de a deschide largŭ uşile şi ferestrele bisericei la totŭ soiulŭ de neofiţĭ, are sĕ fie copleşitŭ de dênşii, aşa în câtŭ într'o bună diminéţă vorŭ rĕmânea ei în biserică şi pe D-vóstre vĕ vorŭ da afară! (Ilarttate.)

N'am nicĭ o legătură cu nicĭ unŭ grupŭ din oposiţiune, sunt singurŭ de sine stătătorŭ ca şi D. N. Ionescu. Dér érăşĭ ca oposantŭ mĕ dóre inima când vĕdŭ că se maltratéză oposiţiunea şi i se face cu neputinţă lupta în parlamentŭ.

Terminândŭ, D-lorŭ, facŭ apelŭ la D-vóstră, tinerĭ şi bĕtrânĭ, ca cu toţii sĕ ne calmămŭ. Facŭ apelŭ la însuşĭ D. Brătianu. Numai dumnealui, numai guvernulŭ liberalŭ e în stare sĕ dea acestei ţĕrĭ ceea ce i se cuvine; Libertatea şi drepturile constituţionale, o bună administraţiune şi o bună justiţiă! — De veţĭ face acésta, vocile cele mai autorisate ale adversarilorŭ vorŭ cădea fără putere dinaintea D-vóstre, cum cadŭ glónţele după ce s'au rĕcitŭ. (Aplause.)

Scirĭ militare.

Austro Ungaria. Din Pesta se telegrafiază, că concentrărĭ însemnate de trupe s'au făcutŭ în timpulŭ din urmă. Artileria montată, în garnisónă la Timişóră, a fostŭ transferată pe fruntariile Bucovinei; brigada 10 de infanteriă în garnisónă la Troppau, a părăsitŭ acestŭ oraşŭ ducêndu-se la Cracovia. Tóte aceste mişcărĭ au dreptŭ scopŭ de a orândui trupele, conformŭ ordinului de bătae în care trebuescŭ sĕ fiă aşeḑate în casŭ de rĕsboiu.

Rusia. „Czas" e informatŭ din Varşovia, că pregătirile rusescĭ de rĕsboiu înaintéză cu înteţire şi înghitŭ sume enorme. Fortăreţele suntŭ provĕḑute cu marĭ cantităţĭ de muniţiune şi cu tunurĭ de mare calibru. Armarea fortăreţelorŭ Varşoviei este totalŭ terminată, fortăreţele suntŭ ocupate cu corpurĭ corĕspunḑĕtóre. Trupele suntŭ dislocate în provincii, mai alesŭ în guvernămêntulŭ *Lublin*; armata din Polonia ruséscă vestică e pusă pe piciorŭ de rĕsboiu completŭ. Soldaţii suntŭ provĕḑuţĭ cu pesmeţĭ pe timpŭ dé trei lunĭ. Primăriile comunale au primitŭ însărcinarea, ca reserviştii sĕ nu se depărteze din loculŭ lorŭ de stăruire şi sĕ ţină gata câte douĕ pĕrechĭ de cisme şi rufe suficiente. Mai departe s'a cerutŭ o însemnare despre numĕrulŭ cailorŭ ce 'i póte pune fiecare comună la disposiţiă pentru trecerea trupelorŭ.

România. Recruţii contingentului din êstŭ anŭ s'au şi presentatŭ la corpurĭ. Ministrulŭ de rĕsboiu a datŭ ordinŭ ca imediatŭ sĕ se încépă cu instrucţiunea lorŭ. S'au comandatŭ 12,000 săbii pentru cavaleriă. De asemenea s'au făcutŭ diferite comande din creditulŭ de 30 milióne. Se vorbesce şi de chemarea reservelorŭ. Unŭ proiectŭ de lege s'a presentatŭ camerei pentru înfiinţarea a douĕ regimente de dorobanţĭ şi unulŭ de călăraşĭ în Dobrogea.

Muntenegru. Inarmările Muntenegrului urméză cu mare activitate. Elŭ póte pune pe piciorŭ de resbelŭ 38,000 ómenĭ. Acuma se procede la înarmarea a 28 000 ómenĭ, carĭ au luatŭ parte la resbelulŭ turco-muntenegrénŭ şi carĭ au puscĭ vechĭ. Mai rĕmâne încă vre-o 14 mii, pentru carĭ s'a şi adusŭ deja din Rusia 8,000 puscĭ, fiecare soldatŭ are pe lângă puşcă unŭ revolverŭ şi iataganŭ. Fortăreţele Nikşişŭ şi Podgoriţa vorŭ fi înarmate curêndŭ. După cum spune o telegramă, în Viena circulă sgomotulŭ, că guvernulŭ muntenegreanŭ, primindŭ puscĭ de unŭ modelŭ nou, va distribui armele cele vechĭ insurginţilorŭ din Bosnia şi Herzegovina. Autorităţile militare ale Austriei au luatŭ mĕsurĭ pentru a supraveghia cu activitate fruntariele muntenegrene.

Turcia. O telegramă din Belgradŭ comunică, că scirĭ sosite acolo dela hotarĕle sêrbe meridionale anunţă că trupele comandate de Sabid paşa, alŭ cărorŭ cuartierŭ generalŭ este la Kumanova, au fostŭ întărite. Numĕrulŭ lorŭ se urcă acum la 36,000 ómenĭ. Acéstă mĕsură a fostŭ luată spre a se împedeca o rĕscólă în Macedonia. Afară de acésta, numĕróse detaşamente au fostŭ aşeḑate dealungulŭ hotarelorŭ spre a se împedeca o năvălire din partea Bulgarilorŭ.

APELU. Societatea „Carpaţii" prin noua sa reorganisare înfiinţândŭ o sală de *cetire* şi *Bibliotecă*, rógă căldurosŭ pe toţĭ d-nii Autorĭ, pe tóte onor. Redacţiunĭ de ḑiare şi reviste, precum şi pe d-nii editorĭ, ca sĕ bine-voéscă a'i trimite câte unŭ esemplarŭ din operile d-lorŭ, pentru care societatea le va rĕmânea adêncŭ recunoscĕtóre.

Adresa societăţii, strada Smârdanŭ 24. Bucurescĭ.

Comitetulŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 24 Februariu. — *Reichstagulŭ e convocatŭ pe ḑiua de 3 Martie. Până acum suntŭ cunoscute 352 alegerĭ, dintre care 185 septenatiştĭ, 111 oposiţionalĭ, 56 balotage.*

ROMA, 24 Februarie. — Scirea „Agenţiei Stefani:" Depretis 'şĭ-a depusŭ îndĕrĕtŭ în mânile regelui mandatulŭ cu care fusese însărcinatŭ d'a forma cabinetulŭ.

SOFIA, 24 Februarie. — Pórta a ruptŭ întrevorbirile cu Zankoff.

Nizza, 24 Februariu. — Unŭ cutremurŭ de pămêntŭ a fostŭ în numĕróse localităţĭ din Franţa sudică şi din Italia însoţitŭ de catastrofe. S'au dĕrîmatŭ case şi au fostŭ rănite de mórte multe persóne p'alocurea. Şi serviciulŭ căii ferate e întreruptŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşiann.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

gândeai că-i alungă cineva de dindĕrĕtŭ; bagŭ sémă şi ei, cu tóte că erau vitejĭ, sciau de frică.

După ce-şĭ ascuţì baba dinţii, se coborî josŭ şi intrà în casă; dér feciorĭ ca'n palmă. Şi se cătrănì, şi se'nfiorà, de gândeai că tótă ţîră sĕ face. Atuncĭ dă cu ochii de şórece:

— A, ha! numai tu mişelule le-ai spusŭ sĕ se ducă.

— Numai eu, de nu te-ai supĕra, rĕspunse şórecele glumindŭ, én hai de mĕ prinde!

Şi se puse baba a fugì după şórece; elŭ se suì pe cuptorŭ, ea îşĭ stricà cuptorulŭ; se suì pe unŭ părete, ea stricà şi păretele, elŭ se suì pe altŭ părete, ea stricà şi acelŭ părete, şi totŭ aşa stricà câte unŭ părete, âmblândŭ după şórece, până ce'şì stricà tótă casa, şi totŭ nu putù prinde şórecele, că vedeţĭ d-vóstră, şórecele-şórece şi, pace, nu stă sĕ-lŭ prindă chiar o babă, sĕ fiă aceea chiar mama pădurei.

Dér până âmblă ea după şórece, feciorii îşĭ păḑiră drumulŭ şi când plecà baba după ei, ei erau hătŭ departe. Se pune decĭ baba la fugă, du-te, du-te, până ce mai ajunse pe feciorĭ. Atuncĭ au ajunsŭ ei la casa Mărţolii, care era mătuşa lui Florea-'nfloritulŭ.

— Bună vremea, mătuşă!

— Sĕ trăiţĭ cu bine! Dér ce-i nepóte, ce vêntŭ te pórtă pe la mine? Cine-i voiniculŭ ăsta cu care vii?

— O, mătuşă, ḑise Florea-'nfloritulŭ, am plecatŭ cu ortaculŭ acesta, care se chiamă Pipĕruşŭ Petre, am pornitŭ sĕ mergŭ la soru-sa în peţite, dér ne urmăresce mama pădurei, căcĭ amŭ omorîtŭ pe Ciută nevĕḑută, pe ibovniculŭ ei, şi acum ne pare bine cá am nimeritŭ la d-ta, dóră ne vei scăpa de colţii ei.

— Nu vĕ temeţĭ de locŭ, dragii mătuşei, haidaţĭ numai în casă şi vĕ hodiniţĭ.

Şi eşì Mărţolea (Marţĭ séra) afară sĕ aştepte pe mama pădurei, şi cum ajunse acésta, cum sĕ încăerară la luptă, dér luptă ca de doi lupĭ turbaţĭ, ér nu ca de douĕ babe de când hucii, şi se mâncară în dinţĭ şi-şĭ smulseră pĕrulŭ, de gândeai că suntŭ douĕ smeióice. Ér feciorii când vĕḑură că suntŭ înfierbêntate, de erau órbe de mâniă, porniră încetinelŭ, ér după ce se depărtară merseră mai tare, sĕ nu le mai véḑă; care a fostŭ mai tare? care pe care a învinsŭ? nu potŭ sĕ vĕ spunŭ, că nu sciu; sciu însĕ că voinicii au mersŭ aţă acasă la mama lui Pipĕruşŭ Petre. Şépte anĭ nu fusese Pipĕruşŭ Petre acasă, şépte anĭ nu-lŭ vĕḑură fraţii şi sora şi némurile şi sătenii, şi totuşĭ îlŭ cunoscù, care cum îlŭ vĕḑù.

Florica, sora lui Pipĕruşŭ Petru, nu era încă măritată, se ţinuse de vorba ce i-o dăduse frate-sĕu la plecare.

Şi era mândră Florica, mândră ca o schinteuţă de câmpŭ, şi cum o vĕḑù Florea'-înfloritulŭ, ḑise către frate-sĕu de cruce:

— Asta ţĭ-e sora, frate?

— Asta.

— Décă ţĭ-e asta sora, şi décă vré, eu chiar aḑĭ mĕ cununŭ cu ea.

Şi Florica a vrutŭ, fraţii şi mă-sa încă n'au ḑisŭ ba, apoi au trasŭ o nuntă românéscă, care a ţinutŭ 2 sĕptĕmânĭ, şi după ce s'a gătatŭ nunta şĭ-a luatŭ Florea înfloritulŭ nevasta şi s'a cam mai dusŭ cu ea şi cu Pipĕruşŭ Petru în ţéra lui, unde aştepta Iléna Cosinteana, nevasta lui Pipĕruşŭ.

Când s'au vĕḑutŭ aceste douĕ cumnate la olaltă, multŭ s'au bucuratŭ, ér bărbaţii lorŭ se bucurau şi ei de bucuria lorŭ, ér florile din câmpulŭ înfloritŭ se bucurau şi ele împreună cu cele douĕ părechĭ vesele. Dér şi eu mĕ bucurŭ că v'am pututŭ spune povestea până'n capĕtŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Februariu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	97 85
Rentă de hârtiă 5%	87 60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 —
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120 50
Renta de hărtiă austriacă	78 20
Renta de arg. austr.	78 20
Renta de aurŭ austr.	105 15
Losurile din 1860	132.75
Acţiunile băncel austro-ungare	847 —
Act. băncel de creditŭ ung.	282.—
Act. băncel de creditŭ austr.	273.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 03
Napoleon-d'orĭ	10.12
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 80
Londra 10 Livres sterlinge	128.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 10 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	91 —	92—
» convert. (6%)	84—	85—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	98½	100—
» „ „ (5%)	83—	84—
» » urban (7%)	97—	98—
» » » (6%)	90½	91½
» » » (5%)	80—	81—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	18.50	19.50
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Februariu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.42	»	8.44
Napoleon-d'orĭ	»	10.05	»	10 09
Lire turcescĭ	»	11.44	»	11.48
Imperialĭ	»	10.44	»	10.48
Galbenĭ	»	5.95	»	6.07
Scrisurile fonc. »Albina»	»	101.—	»	102.—
Ruble Rusescĭ	»	116.—	»	117.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 29/1887.

CONCURSŬ.

Devenindŭ în vacanţă următórele stipendii şi anume:

A. 1. Unŭ stipendiu de 50 fl. pe anŭ din fundaţiunea anonimă „Dobâca" destinatŭ pentru unŭ gimnasistŭ născ. în fostulŭ com. alŭ Dobâcei.

2. Unŭ stipendiu de 40 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Radu M. Riureanŭ" pentru studenţĭ la gimnasiu.

3. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Gallianŭ" pentru studenţĭ de gimnasiu.

Mai departe fiindŭ vacante următórele:

B. 4) Unŭ ajutorŭ de 60 fl. pe anŭ, pentru tinerĭ sau tinere, ce ar voi sĕ înveţe la vre-unŭ institutŭ séu corporaţiune industrială din patriă vre-una din meseriile: ţesutulŭ de pânzeturĭ, covórĕ, părţĭ de îmbrăcăminte pe rĕsbóie mai perfecţionate séu cusătură de albiturĭ, broderii séu croitoria superióră de dame séu bărbaţĭ, séu arta orologeriei, juvaergiariei (argintăriei) séu a farmaciei.

5. Unŭ ajutorŭ de 20 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Tofaleană," pentru tinerĭ descendenţĭ din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău," carĭ ar voi sĕ înveţe vre-o meseriă óre-care.

6. 16 ajutóre à 25 fl. pe anŭ, menite pentru tinerĭ românĭ, carĭ voescŭ a învĕţa vre-o meseriă, dér mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdăşia) făurăria, măsăria (têmplăria) cismăria, pălăriería, curelăria, şelăria, maşinăria agricolă.

Prin acésta se escrie concursŭ.

Cererile au a se înainta comitetului *Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului română* în Sibiiu **până la 1 Aprilie st. n. 1887.** Cererile întrate mai târḑiu nu se vorŭ considera.

Aspiranţii la vre-unulŭ din stipendiile amintite sub A. 1—3 au sĕ acludă la suplicele lorŭ:

a) Carte de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată. *b)* Testimoniu scolasticŭ de pe sem. I. alŭ anului scol. curgĕtorŭ. *c)* Atestatŭ de frecuentare dela direcţiunea institutului, în care cercetéză scóla de presentŭ. *d)* Atestatŭ de paupertate séu de orfanŭ, décă concur. e orfanŭ.

Conformŭ literilorŭ fundaţionale, la obţinerea stipendiului de sub 3. din fundaţiunea „Gallianŭ", ceteris paribus va avé preferinţă acela dintre concurenţĭ, carele va dovedi, că se trage din familia fundatorului şi anume din familia „Popŭ şi Antona." Suplicanţii la vre-unulŭ din ajutórele amintite sub B. 4—6 au sĕ presente următórele documente:

a) Atestatŭ de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată. *b)* Testimoniu scol. de celŭ puţinŭ 4 clase elementare. *c)* Atestatŭ, că se află deja lucrândŭ la vre unŭ măestru séu corporaţiune, şi cu ce succesŭ.

Aspiranţii la ajutórele de sub 5 şi 6 vorŭ avé sĕ aştérnă în originalŭ séu în copiă legalisată şi contractulŭ încheiatŭ cu măestrulŭ conformŭ §. 61. alŭ legei industriale (art. leg. XVII. 1884)

d) Atestatŭ de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e) Adeverinţă dela părinţĭ séu tutorĭ, că suntŭ decişĭ a lăsa pe fiii séu pupilii lorŭ la învĕţătură pănă se vorŭ perfecţiona pe deplinŭ.

Din şedinţa comitetului Associaţiunei transilvane, pentru literatura română şi cultura poporului românŭ ţinuta la

Sibiiu, în 1 Ianuarie 1887. 1—3

Iacobŭ Bologa, v.-preşedinte. **Dr. I. Crişianŭ**, secretarŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19	—
Micăsasa	1.05	—	11.31 11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucuresc'	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7 47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.49
Petroşeni	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ